

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 193/2016-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 6. apríla 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Ľubomírom Hagarom, Advokátska kancelária Hagara-Hagarová, s. r. o., Daniela Dlabáča 35, Žilina, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 9 P 101/2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. januára 2016 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 9 P 101/2012.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol:

«Sťažovateľ... je účastník konania vedeného na Okresnom súde Žilina, č. kon.: 9 P/1012012.

Konanie bolo začaté na návrh matky sťažovateľa, v tom čase maloletého, podaním zo dňa 02.03.2012. Podaným návrhom sa matka sťažovateľa domáhala zvýšenia výživného na maloletého syna. V čase podania návrhu mal sťažovateľ 15 rokov a 7 mesiacov. Sťažovateľ počas konania nadobudol plnoletosť. ...

V predmetnej veci sa naposledy pojednávalo dňa 22. 12. 2014. Dňa 22. 09. 2015 navrhovateľ zaslal súdu žiadosť o nariadenie pojednávania. Žiadosti nebolo vyhovené, a tak bol navrhovateľ nútený podať dňa 18. 11. 2015 sťažnosť pre porušovanie práva na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa ust. § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Dňa 17. 12. 2015 bolo právnemu zástupcovi sťažovateľa doručené Vyjadrenie k sťažnosti na prietahy v konaní zo dňa 07. 12. 2015.

Podpredsedníčka Okresného súdu Žilina v predmetnom vyjadrení konštatovala, že: „... sťažnosť je čiastočne dôvodná, nakoľko nie vždy sa konalo v zmysle § 6 O. s. p., avšak predovšetkým z dôvodov neprimeranej zaťažnosti tunajšieho súdu... ako aj z dôvodu dlhodobej PN zákonného sudcu, v dôsledku čoho bol jeho senát prerozdelený. Toho času už nie je na PN a podľa jeho uvedenia vo veci nariadil pojednávanie. K predĺženiu konania však došlo aj zo strany navrhovateľky.“

Dňa 07. 01. 2015 bolo sťažovateľovi doručené predvolanie na pojednávanie na deň 10. 02. 2016. Sťažovateľ však má za to, že i keď konajúci súd nariadil vo veci pojednávanie, nekonaním Okresného súdu Žilina od 22. 12. 2014 do 18. 12. 2015 došlo k prietahom v konaní vedenom pod č. kon. 9 P/101/2012. ...

Sťažovateľ si... uplatňuje voči porušovateľovi jeho základného práva na súdnu ochranu, Okresnému súdu v Žiline, nárok na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 3.000,- €...

Táto suma zohľadňuje dĺžku zbytočných prietáhov v konaní, ako aj s nimi spojenú nemajetkovú ujmu, ktorá sťažovateľovi vznikla. Tento nárok a rozsah požadovaného finančného zadosťučinenia sťažovateľ odôvodňuje, v súlade s ustanovením § 50 ods. 3 zák. č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky o konaní pred ním

a o postavení jeho sudcov v platnom znení tým, že napriek tomu, že sa spočiatku jednalo o konanie o určenie výživného na maloleté dieťa, ktoré počas konania nadobudlo plnoletosť, je takmer 3 a pol roka reštančnou vecou. Sťažovateľ má za to, že ním požadované finančné zadosťučinenie je primerané, prihliadnuc aj na stratu času a prostriedkov vynaložených v dlhoročnom súdnom konaní, ktoré mu predchádzalo.»

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu v Žiline v konaní vedenom pod č. 9 P/101/2012 bolo porušené.

Okresnému súdu v Žiline sa prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 9 P/101/2012 konal bez zbytočných prieťahov.

Sťažovateľovi priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 3.000,- €..., ktoré mu je Okresný súd v Žiline povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Okresný súd v Žiline je povinný zaplatiť sťažovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 363,80 € na účet právneho zástupcu sťažovateľa... do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom

súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia ústavný súd môže odmietnuť aj sťažnosť, ktorá je zjavne neopodstatnená.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, alebo z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť je preto možné považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 221/05).

Sťažovateľ namieta porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 P 101/2012. K namietanému porušeniu označeného základného práva mal dôjsť tým, že okresný súd v období od 22. decembra 2014 do 18. decembra 2015 vo veci nekonal.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo inom štátnom orgáne sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstráni. K odstráneniu stavu právnej neistoty dochádza spravidla až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu. Priznanie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zakladá povinnosť

súdu aj sudcu na organizovanie práce tak, aby sa toto právo objektívne realizovalo (II. ÚS 21/01, I. ÚS 251/05).

Ústavný súd z vyžiadaného spisu okresného súdu zistil, že sťažovateľom namietané obdobie nečinnosti okresného súdu trvalo od 1. apríla 2015, keď bolo zrušené pojednávanie nariadené na 8. apríl 2015 z dôvodu práceneschopnosti zákonného sudcu, do 10. decembra 2015, keď bolo vo veci nariadené pojednávanie na 10. február 2016. Nečinnosť okresného súdu zistená ústavným súdom tak predstavovala obdobie nepresahujúce 8 mesiacov.

V súvislosti s uvedeným ústavný súd upriamuje pozornosť na svoju judikatúru, podľa ktorej ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe nemusí ešte zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 42/01, III. ÚS 91/04). Na kratšie obdobia nečinnosti všeobecného súdu ústavný súd spravidla prihliada len vtedy, keď sa vyskytli opakované, a zároveň významným spôsobom ovplyvnili celkovú dĺžku súdneho konania (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 39/00, I. ÚS 57/01).

Ústavný súd konštatuje, že v tomto prípade využitie sťažnosti na prietahy v konaní predsedovi okresného súdu podľa zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa v okolnostiach posudzovanej veci prejavilo ešte pred podaním sťažnosti ústavnému súdu ako účinný prostriedok nápravy. Po podaní sťažnosti na prietahy v konaní (18. novembra 2015) predsedovi okresného súdu možno z ďalšieho postupu vo veci vyvodit', že okresný súd na predmetnú sťažnosť adekvátne reagoval a prijal v primeranej lehote potrebné opatrenia, keď už 10. decembra 2015 bolo vo veci nariadené pojednávanie a na tomto pojednávaní konanom 10. februára 2016 bolo vo veci rozhodnuté rozsudkom.

V danom prípade s prihliadnutím na všetky okolnosti veci ústavný súd nezistil výskyt tak významného a neodôvodneného obdobia nečinnosti v postupe okresného súdu, ktoré by odôvodňovalo vyslovenie porušenia základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný súd súčasne poukazuje na

skutočnosť, že v období po podaní sťažnosti sťažovateľom na prietahy v konaní sťažovateľ sám nespochybňuje plynulosť postupu okresného súdu a v tomto období nezistil zbytočné prietahy ani ústavný súd.

V prípade, keď ústavný súd zistí, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevysloví porušenie základného práva zaručeného v tomto článku (napr. II. ÚS 57/01, III. ÚS 30/03).

Vzhľadom na všetky uvedené dôvody ústavný súd sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Nad rámec uvedeného ústavný súd uvádza, že sťažovateľ sa svojou sťažnosťou domáha ústavnej ochrany v spore o sumu, ktorá je aj zjavne bagatelná, a preto v jeho veci nie sú podľa jeho doterajšej judikatúry splnené podmienky na poskytnutie ústavnej ochrany.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa ústavný súd už ďalšími návrhmi sťažovateľa nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. apríla 2016